

Aswoensdag 18 februari 2026 Lang versie 3
Grote- of Sint Janskerk Schiedam

Gebedsviering met toediening van het askruisje

Eerste lezing Psalm 104: 24- 35

Lied Psalm 24 : 1,2 en 3

Evangelie *Matteüs 6, 1-6. 16-18*

Verkondiging

De dichter van Psalm 104 kijkt om zich heen, en raakt onder de indruk van de grootsheid en de schoonheid van de schepping. Vol verwondering ziet hij zon maan en sterren, bergen en dalen, rivieren die de dorst lessen van mens en dier, die de aarde bevoeien, en bomen, grassen en granen laten groeien. Het is één grote symbiose, een ecosysteem, alles is zo ingenieus van elkaar afhankelijk en met elkaar verbonden, dat ook in onze tijd de wetenschappers zich blijven verbazen over de complexiteit van het leven.

De dichter van deze psalm ziet in dit alles de wijsheid en de hand van de Schepper, die in al wat groeit en leeft zijn adem heeft uitgezaaid. In zijn lied dankt hij God die leven en groeikracht geeft, voedsel en vreugde. Het maakt hem blij, hij gaat er van zingen, Een lied van verwondering om het leven.

Ik had dat ook als kind vanaf een jaar of 4 -5, die verwondering over het leven, over de bloemen en beestjes in het gras of onder een bloempot, over de libellen bij de sloot. De kale bomen en struiken die in de winter knoppen vormen en in het voorjaar weer uitlopen. En de trekvogels die uit Afrika weer precies naar onze tuin terugkomen en weer gaan zingen.

En wat je ziet als je in een tulp kijkt, in een krokus of een helleborus, de tere blaadjes, meeldraden en de stamper, Als je ziet dat de madeliefjes elke morgen opengaan en elke avond weer dicht.

Nu steeds meer mensen in een stedelijke omgeving opgroeien en wonen lijkt dit gevoel van verbondenheid geleidelijk minder te worden. De boterham op je bord, wie weet nog waar het graan groeide? Wie weet hoe moeilijk het is om gave appels of sappige peren te kweken Wie beseft nog hoezeer we voor ons voedsel afhankelijk zijn van de zon en de maan, van een vruchtbare bodem, schoon wateren en insecten voor de bestuiving? En dat er ook in onze tijd

nog altijd risico bestaat dat de oogst mislukt, door insecten, plantenziekten, droogte, te veel regen of hagel.

Het besef dat voldoende en gezond eten op je bord niet vanzelfsprekend is, het is één van de blinde vlekken die we in deze vastentijd op het raam van ons leven kunnen wegpoetsen. Door bewust boodschappen te doen, niet meer te kopen dan je echt nodig hebt. Door in rust en met aandacht te eten en geen eten weg te gooien.

Kennis van de natuur kan ons veel leren over het leven. De natuur leert je dat er periodes zijn van groeien en bloeien, maar ook van loslaten, verwelken en rusten. Soms ook een tijd van wachten, in stilte, en zo innerlijke kracht verzamelen voor weer een nieuw seizoen. Ik denk dat de lessen van de natuur veel van onze welvaartsziekten kunnen genezen.

Het besef dat je er mag zijn, zoals de dieren en de bomen, dat je er bij hoort, wat iedereen ook van je vindt, het kan je rust en vertrouwen geven. Je kunt die verbondenheid bewust opzoeken en laten groeien door wat vaker naar buiten te gaan en om je heen te kijken.

Als je je met de schepping verbonden voelt, zul je er ook aan willen bijdragen dat het goed gaat met de mensen, de dieren en de natuur om je heen.

Misschien is dit ook wel een blinde vlek die we moeten wegpoetsen: Eerlijk zijn over onze ecologische voetafdruk, hoe belastend onze manier van leven is voor onze planeet. Ons energie en waterverbruik, in huis of door het gebruik van internet en AI. Vlees uit de bio-industrie, steeds weer nieuwe apparaten met een stekker, vliegvakanties, of goedkope internet winkels.

Ik denk dat verbondenheid met de natuur je ook kan helpen om meer ontspannen om te gaan met het feit dat je leven eindig is. Ik merk dat veel mensen niet gewend zijn om na te denken over de dood, of om er over te praten. Artsen in verpleeghuizen hebben steeds vaker moeilijke gesprekken met mensen die denken dat elke ziekte van hun vader of moeder van 85 nog wel te genezen is.

De bijbelse gedachte dat je bent gevormd uit het stof van de aarde en dat de Schepper je de levensadem heeft ingeblazen kan je helpen om met de kwetsbaarheid van het leven om te gaan. Je leven is een geschenk, daar heb je niets voor hoeven doen, dat is je gegeven. Voor

een aantal levensjaren. En dan blaas je de laatste adem uit, en keert je lichaam terug tot het stof. Dat is het besef dat we op Aswoensdag met elkaar delen als we een askruisje ontvangen. Dat het leven een begin en einde kent, en dat geboren worden en sterven bij het menszijn horen. Het kan je helpen om de dood te aanvaarden en getroost te sterven. Maar ook om in de tijd die je gegeven is goed te leven en de wereld mooi te maken.

De vastentijd nodigt ons uit om na te denken over de vlekken die het raam van ons leven vuil maken, die ons zicht naar binnen en naar buiten vertroebelen. Psalm 104 biedt een aantal aanknopingspunten. Het is aan jou om te kiezen met welke middelen je het raam van je leven gaan schoonmaken. Ik noem een paar eenvoudige mogelijkheden:

Elke dag een vast moment reserveren voor stille tijd, lezen of gebed.

Een paar bollen van narcis of hyacint kopen en volgen hoe ze uitlopen en groeien.

Elke dag een dagdeel zonder scherm van mobiel, laptop of tv,

Huishoudelijk werk met meer rust, aandacht en dankbaarheid doen.

Elke dag een kaart sturen of iemand bellen die bemoediging kan gebruiken.

Je verdiepen in de bestemming van de zondagse collecte, er voor bidden en/of geld geven.

Stoppen met een dagelijks pleziertje, zoals gamen, computerspelletjes of puzzelen.

En de aloude manieren om te vasten: geen vlees, alcohol, koffie of zoetigheden gebruiken.

En dan is het goed om te weten dat je op zondag niet hoeft te vasten. Want de zondag blijft de dag van onze Heer, de dag van de opstanding, van het nieuwe begin. Want zijn weg is onze hoop, zijn trouw tot het einde is onze redding. Amen.

Lied 984 Gezegend die de wereld schiept